

ВОЕННА АКАДЕМИЯ „ГЕОРГИ СТОЙКОВ РАКОВСКИ“
София, 1504, бул. Евлоги и Христо Георгиеви, 82, тел: +359 2 92 26 501

РЕЦЕНЗИЯ

от полковник доцент д-р Дилян Иванов Димитров,
декан на факултет „Артилерия, ПВО и КИС“ при Национален военен
университет „Васил Левски“, адрес: п.к. 9700, гр. Шумен,
ул. „К. Шкорпил“ №1, тел. 054 801040

на научните трудове, представени по конкурс за заемане на академична длъжност „доцент“ в катедра „Военновъздушни сили и противовъздушна отбрана“ на факултет „Командно-щабен“ във Военна академия „Г. С. Раковски“, в област на висшето образование 9. „Сигурност и отбрана“, професионално направление 9.2. „Военно дело“, научна специалност „Организация и управление на въоръжените сили“, по учебните дисциплини: „Тактика – II част (ВВС), Обработване на радиолокационна информация и АСУ в ПВО“, „Организация на пространството за ПВО, „Теория на системите и процесите“ и „Система за наблюдение на въздушното пространство“, обявен със заповед № ОХ-465/13.05.2022 г. на министъра на отбраната и публикуван в Държавен вестник бр. 43/10.06.2022 г. на кандидатката подполковник доктор Петрана Тошкова Кокудева, главен асистент в катедра „Военновъздушни сили“, на факултет „Командно-щабен“ във Военна академия „Г. С. Раковски“

1. Кои трудове от представените от кандидата се приемат за оценка от рецензента.

Списъкът на представените за конкурса научни трудове на кандидатката подполковник доктор Петрана Тошкова Кокудева съдържа 10 бр. заглавия с общ обем от 634 страници, разпределени в следните групи:

Монографии – 2 бр. с общ обем от 405 страници;

Книги – 1 бр. с общ обем от 165 страници;

Научни статии – 1 бр. с общ обем от 11 страници;

Научни доклади – 6 бр. с общ обем от 53 страници.

Всичките 10 научни трудове, представени за рецензиране са разработени самостоятелно. Трудовете са публикувани в български научни форуми и списания, като три от тях са с международно участие.

Посочените трудове не повтарят публикациите, които са представени при защитата на дисертационния си труд за придобиване на образователна и научна степен „доктор“.

Приемам количеството на представената за конкурса научна продукция като достатъчно. Същата е с точков еквивалент от 530 точки, при минимално изискуеми 400 точки съгласно минималните национални изисквания към научната дейност за заемане на академична длъжност „доцент“ по групи показатели за професионално направление 9.2 „Военно дело“.

2. Обща характеристика на научноизследователската, научно-приложната и педагогическата дейност на кандидата.

Резултатите от научноизследователската и научно-приложната дейност са представени чрез нейната публикационна дейност в периода 2008 - 2022 г.

Представената научна продукция може да се раздели на две области:

- средства за наблюдение на въздушното пространство (СНВП) и определяне на ефективността ѝ при различни състояния на нейното функциониране включително и при участието ѝ в операции – 4 бр. публикации;

- публикации, представящи част от системната теория, разглеждайки и различни модели на системното мислене – 6 бр. публикации.

Представените научни публикации попадат в област на висшето образование 9. „Сигурност и отбрана“, професионално направление 9.2. „Военно дело“, научна специалност „Организация и управление на въоръжените сили“ и покриват изброените в обявения конкурс учебни дисциплини.

Стилът на авторката е задълбочен, достъпен, логичен, аналитичен и академичен. Тематиката на научните трудове е посветена на актуални и важни въпроси, свързани с ролята и мястото на средствата за наблюдение на въздушното пространство, като част от системата за противовъздушна отбрана.

Актуалността на разработките произтича от необходимостта от пълно и задълбочено изследване на проблемните моменти в посочените области и очертаване на пътищата за тяхното разрешаване.

Специфичната научна област, в която работи кандидата предопределя участията му в научни форуми организирани основно от военни образователни институции – Военна академия „Г. С. Раковски“, Национален военен университет „Васил Левски“ и други в сектора за сигурност и отбрана.

3. Становище относно наличието или липсата на плагиатство.

В процеса на работата ми като член на научното жури не е получаван сигнал за плагиатство в публикациите на кандидатката по конкурса.

4. Оценка на педагогическата подготовка и дейност на кандидата.

Подполковник д-р инж. Петрана Кокудева завършва Висшето военно училище за артилерия и противовъздушна отбрана „П. Волов“, гр. Шумен през 2001 г. с военна специалност „РТВ-АСУ, ремонт и експлоатация за ПВО“. През 2008 г. защитава дисертационен труд и придобива ОНС „доктор“ по научната специалност „Организация и управление на

Въоръжените сили“. През 2012 г. завършва ОКС „магистър“ във Военна академия „Г. С. Раковски“ по специалността „Организация и управление на оперативно-тактическите формирования от ВВС“. Преминала е и през курсове за повишаване на квалификацията.

Професионалната ѝ кариера започва през 2001 г. като старши техник и оперативен дежурен във в.ф. 24980 - Божурище. След това е зачислена за обучение в докторантура в редовна форма на обучение във Военна академия „Г. С. Раковски“. От 2008 до 2010 е началник на административна служба във в.ф. 24980 – Божурище, а в последствие и началник на служба „Разузнаване“ в База за командван, управление и наблюдение. От 2013 до момента е главен асистент в катедра „ВВС и ПВО“ на Военна академия „Г. С. Раковски“. Видно е, че професионалната кариера на подполковник д-р инж. Петрана Кокудева съответства напълно на научната област в която тя работи. Натрупаният от нея практически опит способства за по-нататъшното и успешно развитие като преподавател в областта на организацията и управлението на Военновъздушните сили. Владее английски език съгласно стандарта на НАТО STANAG-6001 на ниво 2-2-3-2.

Постигнатите научни резултати позволяват формирането на необходимите компетенции и умения на кандидатката за обучение на военни кадри в областта на организацията и управлението на Военновъздушните сили. Те са полезни не само за учебния процес, но и за подготовката на всички длъжностни лица, които имат отношение към участието на Военновъздушните сили в международни учения и мисии.

Предложената научна продукция потвърждава нейния професионализъм и педагогически опит. В потвърждение на това е количеството на нейната аудиторна заетост.

Всеки от трудовете е последователно надграждане на научната и педагогическата дейност на подполковник д-р инж. Петрана Кокудева.

5. Основни научни резултати и приноси.

Основните резултати и приноси на подп. Кокудева, имащи значение за обогатяването на теорията и практиката в областта на използването на средства за наблюдение на въздушното пространство, както и теорията в областта на системите като цяло, могат да бъдат обобщени в две основни направления:

5.1. Научни приноси

5.1.1. Доразвита и обогатена теорията при изследването на големите системи от системи, чрез извършване на теоретично сравнение между сложна система и система от системи – публикации с номера 1.2, 4.3, 4.4 и 4.6.

5.1.2. Генерирани са нови знания и умения в теорията на системите, като са разширени теоретичните постановки по отношение на възприемането на сложността на системата, както и с развитието на уменията за системно мислене – публикация с номер 1.2.

5.1.3. Систематизирани и доразвити са съществуващите теоретични постановки в теорията на системите, посочващи съществуването на някои системни проблеми при появата на големи структури - публикации с номера 4.3 и 4.6.

5.1.4. Разработване на методика за оценка на ефективността на системата за наблюдение в различни условия на обстановката и при конфликти с различна степен на интензивност – публикация с номер 2.1.

5.1.5. Доразвита и обогатена е теорията свързана с информационно-разузнавателната система и нейното изграждане при осигуряване на ранно предупреждение за ракетно нападение – публикация с номер 4.1.

5.2. Научно-приложни приноси

5.2.1. Направена е теоретична обосновка, свързана с функционирането на средствата за наблюдение на въздушното пространство (СНВП) в условия на криза и рискова ситуация, като е предложено построение на матрицата на

корелационния SWOT анализ при оценка на заплахата – публикация с номер 3.1

5.2.2. Анализирани са процеса на влияние на условията на функциониране на СВНП върху структурата на по-висшата система, а именно системата за противовъздушна отбрана (ПВО), като анализът на тези фактори е извършен паралелно – публикация с номер 3.1

5.2.3. Практически е изследвана ефективността в действията на СВНП при изпълнение на поставените им задачи по водене на радиолокационно разузнаване и електронна война в условия на активни смущения – публикация с номер 4.2.

Номерацията е съгласно списъка на научната продукция на подполковник доктор Петрана Кокудева, представена за участие в конкурса за заемане на академична длъжност „доцент“.

6. Оценка на значимостта на приносите за науката и практиката

Научните приноси на кандидатката допринасят за систематизиране и доразвиване на теорията на системите, както и теоретико - приложните постановки при изграждане и използване на системата от средствата за наблюдение на въздушното пространство.

Резултатите от научната дейност на подполковник д-р Петрана Кокудева могат и следва да се използват в учебния процес на факултет „Командно-щабен“ на Военна академия „Г. С. Раковски“ и училищата от военно-образователната система.

Кандидатът е цитиран от 12 други автори в общо 14 бр. публикации, което е потвърждение за значимостта на нейните научни трудове.

7. Оценка в каква степен приносите са дело на кандидата

Всичките представени 10 бр. научни трудове са самостоятелно дело на подп. Кокудева. Това дава основание постигнатите резултати да се оценят изцяло като собствен принос на кандидата.

8. Критични бележки за рецензираните трудове

Към представените за рецензиране научни публикации могат да се отправят и някои критични бележки и препоръки:

- при оформянето на докладите и статиите липсва ярка изразена структура, като въведение, основни въпроси и заключение, което от своя страна не намаляват научната им стойност;

- част от разработките биха имали по-голяма стойност, ако са популяризирани на международни форуми.

9. Лични впечатления и други въпроси, по които рецензентът смята, че следва да вземе отношение.

Познавам кандидатката от участие в конференции във ВА „Г.С.Раковски“ и НВУ „Васил Левски“.

Личните ми впечатления са, че е с висока обща култура и професионална подготовка, със сериозно и отговорно отношение към преподаването и стремеж към овладяване на нови знания и умения.

10. Заключение.

Представената за конкурса документация и научна продукция от подп. Кокудева отговарят на изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България, Правилника за неговото прилагане и вътрешните правилници на Военна академия „Г. С. Раковски“ за заемане на академична длъжност „доцент“ в съответната област на висшето образование.

Оценката ми за научните трудове на подполковник доктор инженер Петрана Кокудева, единствен участник в конкурса за заемане на академична длъжност „доцент“ в катедра „ВВС и ПВО“ на факултет „Командно-щабен“ във Военна академия „Г. С. Раковски“, в област на висшето образование 9. „Сигурност и отбрана“, професионално направление 9.2. „Военно дело“, научна специалност „Организация и управление на въоръжените сили“, по учебните дисциплини „Тактика – II част (ВВС), Обработване на

радиолокационна информация и АСУ в ПВО”, „Организация на пространството за ПВО, „Теория на системите и процесите“ и „Система за наблюдение на въздушното пространство“, е положителна.

11. Оценка на кандидатите.

Активната преподавателска и научноизследователска дейност на кандидатката, нейните лични качества и постигнатите значими научни резултати ми дават основание да предложа на уважаемото научно жури да класира кандидата по конкурса подполковник доктор инженер Петрана Тошкова Кокудева и да предложи на факултетния съвет на факултет „Командно-щабен” при Военна академия „Г. С. Раковски”, да бъде избрана и да заеме академичната длъжност „доцент” в катедра „ВВС и ПВО“ на факултет „Командно-щабен“ във Военна академия „Г. С. Раковски“, в област на висшето образование 9. „Сигурност и отбрана“, професионално направление 9.2. „Военно дело“, научна специалност „Организация и управление на въоръжените сили“, по учебните дисциплини: „Тактика – II част (ВВС), Обработване на радиолокационна информация и АСУ в ПВО”, „Организация на пространството за ПВО, „Теория на системите и процесите“ и „Система за наблюдение на въздушното пространство“.

02.09.2022 г.

гр. Шумен

Изготвил рецензията:

полк. доц. д-р Дилян Димитров

RAKOVSKI NATIONAL DEFENCE COLLEGE

Sofia, 1504, Evlogi and Hristo Georgievi Blvd., 82, phone: +359 2 92 26 501

REVIEW

by Colonel Associate Professor Dilyan Ivānov Dimitrov PhD, dean of the "Artillery, Air Defense and CIS" faculty at the Vasil Levski NMU, address: p.k. 9700, Shumen, St. "K. Shkorpil" No. 1, tel. 054 801040

of the scientific papers submitted in a competition for the academic position of "associate professor" in the "Air Force and Air Defense" department of the "Command-Staff" faculty at the Rakovski National Defence College, in the field of higher education 9. "Security and defense", professional direction 9.2. "Military Affairs", scientific specialty "Organization and Management of the Armed Forces", in the academic disciplines: "Tactics - Part II (Air Force), Processing of radar information and ACS in Air Defense", "Organization of space for Air Defense", "Systems theory and processes" and "Airspace Surveillance System-ASS", announced by Order No. OX-465/13.05.2022 of the Minister of Defense and published in the State Gazette no. 43/10.06.2022

of the candidate

Lt. Col. Petrana Toshkova Kokudeva PhD, senior assistant in the "Air Force" department, at the "Command and Staff" faculty at the Rakovski NDC

1. Which of the works presented by the candidate are accepted for evaluation by the reviewer.

The list of scientific works submitted for the competition by the candidate Lt. Col. Dr. Petrana Toshkova Kokudeva contains 10 pieces titles with a total volume of 634 pages, distributed in the following groups:

Monographs – 2 pcs. with a total volume of 405 pages;

Books – 1 pcs. with a total volume of 165 pages;

Scientific articles - 1 pcs. with a total volume of 11 pages;

Scientific reports – 6 pcs. with a total volume of 53 pages.

All 10 scientific works submitted for review were developed independently by the candidate. The papers have been published in Bulgarian scientific forums and magazines, three of them with international participation.

The specified works do not repeat the publications that the candidate presented during the presentation of her dissertation work for the acquisition of the PhD.

I accept the amount of scientific production presented for the competition as sufficient. It has a point equivalent of 530 points, with a minimum required of 400 points according to the minimum national requirements for the scientific activity of candidates for the academic position of "associate professor" according to groups of indicators for professional direction 9.2 "Military Affairs".

2. General characteristics of the candidate's research, scientific-applied and pedagogical activities.

The results of the candidate's research and applied scientific activity are presented through his publication activity in the period 2008 - 2022.

The presented scientific output can be divided into two areas:

- means for monitoring the airspace of the ASS and determining its effectiveness in different states of its functioning, including its participation in operations - 4 pcs. publications;

- publications presenting part of the systems theory, also considering different models of systems thinking - 6 pcs. publications.

The presented scientific publications fall into the field of higher education scientific specialty "Organization and Management of the Armed Forces" and cover the academic disciplines listed in the announced competition.

The author's style is thorough, accessible, logical, analytical and academic. The topic of the scientific works is dedicated to current and important issues related to the role and place of airspace surveillance as part of the air defense system.

The relevance of the developments derives from the need for a complete and in-depth study of the problematic moments in the indicated areas and delineating the paths for their resolution.

The specific scientific field in which the candidate works predetermines her participation in scientific forums organized mainly by military educational institutions – Rakovski NDC, Levski NMU and others in the security and defense domain.

3. Opinion on the presence or absence of plagiarism.

In the process of my work as a member of the scientific jury, no signal of plagiarism was received in the publications of the candidate for the competition.

4. Evaluation of the pedagogical preparation and activity of the candidate

Lieutenant Colonel Eng. Petrana Kokudeva PhD graduated from the Military Academy of Artillery and Air Defense "P. Volov", the city of Shumen in 2001 with a military specialty "ASS-ACS, repair and operation

for air defense". In 2008, she defended her dissertation and obtained a doctorate in the scientific specialty "Organization and Management of the Armed Forces". In 2012, she graduated from the Master's degree at the Rakovski NDC in the specialty "Organization and management of the operational-tactical formations of the Air Force". She also went through courses to improve her qualifications. The applicant's professional career began in 2001 as senior technician and operative on duty in 24980 - Bozhurishte. After that, she was enrolled for full-time doctoral studies at the Rakovski NDC. From 2008 to 2010, she was the head of the administrative office at the Military Academy. 24980 – Bozhurishte, and subsequently the head of the "Intelligence" service at the Command, Control and Surveillance Base. From 2013 to the present, she is the senior assistant in the Air Force and Air Defense Department of Rakovski NDC. It can be seen that the professional career of Lt. Col. Dr. Eng. Petrana Kokudeva fully corresponds to the scientific field in which she works. The practical experience she gained contributed to her further and successful development as a teacher in the field of organization and management of the Air Force. Fluent in English according to the NATO STANAG-6001 standard at the 2-2-3-2 level.

The achieved scientific results allow the formation of the necessary competencies and skills of the candidate for training military personnel in the field of organization and management of the Air Force. They are useful not only for the educational process, but also for the preparation of all officials involved in the participation of the Air Force in international exercises and missions.

The scientific production proposed by the candidate confirms her professionalism and pedagogical experience. In confirmation of this is the amount of her audience employment.

Each of the works is a successive upgrade of the scientific and pedagogical activity of Lt. Col. Dr. Eng. Petrana Kokudeva.

5. Main scientific results and contributions.

The main results and contributions of LtC. Kokudeva, relevant to the enrichment of theory and practice in the field of the use of means of monitoring the airspace, as well as the theory in the field of systems in general, can be summarized in two main directions:

5.1. Scientific results

5.1.1. Developed and enriched theory in the study of large systems of systems, by making a theoretical comparison between a complex system and a system of systems - publications numbered 1.2, 4.3, 4.4 and 4.6.

5.1.2. New knowledge in systems theory have been generated by expanding theoretical frameworks regarding the perception of system complexity, as well as by developing the skill of systems thinking - publication number 1.2.

5.1.3. The existing theoretical propositions in the theory of systems, indicating the existence of some systemic problems in the emergence of large structures, have been systematized and further developed - publications numbered 4.3 and 4.6.

5.1.4. Development of a methodology for evaluating the effectiveness of the surveillance system in different conditions of the situation and in conflicts of different degrees of intensity - publication number 2.1.

5.1.5. The theory related to the information-intelligence system and its construction in providing early warning of a missile attack has been further developed and enriched - publication number 4.1.

5.2. Applied results

5.2.1. A theoretical rationale related to the functioning of airspace surveillance (AS) means in crisis and risk situations has been made, and the construction of the correlation SWOT analysis matrix in threat assessment has been proposed - publication number 3.1

5.2.2. The process of influence of the conditions of operation of the ASS on the structure of the higher system, namely the air defense system, was analyzed, and the analysis of these factors was carried out in parallel - publication number 3.1

5.2.3. The effectiveness of the actions of the ASS in the performance of their assigned tasks of conducting radar reconnaissance and electronic warfare in conditions of active interference was practically investigated - publication number 4.2.

The numbering is according to the list of scientific production of lieutenant colonel doctor Petrana Kokudeva, presented for participation in the competition for the academic position of "associate professor".

6. Evaluation of the significance of contributions for science and practice

The candidate's scientific contributions contribute to the systematization and further development of the theory of systems, as well as the theoretical and applied approaches in the construction and use of the system of means of monitoring the airspace.

The results of the scientific activity of Lieutenant Colonel Petrana Kokudeva can and should be used in the educational process of the "Command-Staff" faculty of the Rakovski NDC and the military academies.

The candidate is cited by 12 other authors in a total of 14 issues. publications, which is a confirmation of the importance of her scientific works.

7. Assessment to what extent the contributions are the work of the candidate

All presented 10 scientific works are the independent work of LtC Kokudeva. That gives reason to evaluate the achieved results entirely as the candidate's own contribution.

8. Critical notes on peer-reviewed works

Some critical notes and recommendations can also be addressed to the scientific publications submitted for review:

- the reports and articles lack a clearly defined structure, such as an introduction, main questions and a conclusion, which in turn do not reduce their scientific value;

- some of the developments would have more value if they are promoted in international forums.

9. Personal impressions and other matters on which the reviewer thinks he should take a stand.

I know the candidate from participating in conferences at "Rakovski" NDC and "Vasil Levski" National Military University. My personal impressions are that she has a high general culture and professional training, with a serious and responsible attitude to teaching and a desire to master new knowledge and skills.

10. Conclusion.

The documentation and scientific production submitted for the competition by LtC Kokudeva meet the requirements of the Law on the Development of the Academic Staff in the Republic of Bulgaria, the Regulations for its Implementation and the internal regulations of the Rakovski NDC to occupy the academic position of "associate professor" in the relevant field of higher education.

My assessment of the scientific works of lieutenant colonel engineer Petrana Kokudeva PhD, the only participant in the competition for the academic position of "assistant professor" is positive.

11. Evaluation of candidates.

The active teaching and research activity of the candidate, her personal qualities and the achieved significant scientific results give me the reason to propose to the respected scientific jury to rank the candidate in the competition Lieutenant Colonel Doctor of Engineer Petrana Toshkova

Kokudeva to be elected and occupy the academic position of "associate professor" in the "Air Force and Air Defense" department of the "Command-Staff" faculty at the Rakovski NDC ", in the field of higher education 9.2. "Military Affairs", scientific specialty "Organization and Management of the Armed Forces".

02.99.2022

Shumen

Col. Assoc. Dr. Dilyan Dimitrov